

فهرست

- 2..... سخن فصل
شاخصهای دانشگاه فرهنگ‌ساز از دیدگاه مقام معظم
رهبری 3
/ احمد رضا شاه‌علی
- تبیین مفهوم تعادل در زندگی از دیدگاه اسلام و شناسایی
عوامل سطح فردی مؤثر بر تعادل کار - خانواده 23
/ مسعود آذربایجانی / حبیب‌الله طاهر پور کلانتری
/ فرج‌الله رهنورد آهن / حسن اشراقی
- واکاوی تأثیر عدالت و مسئولیت اجتماعی و بازاریابی
داخلی در دانشگاه اسلامی بر تمایل به ترک شغل با
تأکید بر نقش تعهد (مورد مطالعه: دانشگاه یزد) 45
/ امیررضا کنجکاو منفرد / محمد غفاری
- سنجش تأثیر سرمایه معنوی بر تمایل کارآفرینی 61
/ زهرا فروتنی
- طراحی و آزمون الگوی علی رابطه بین سبک زندگی
اسلامی، خردمندی و هوش اخلاقی با گرایش به
رفتار پر خطر: نقش واسطه ای بهزیستی
روانشناختی 81
/ نیلوفر میکائیلی / هاجر اسرافیلی / سجاد بشرپور
- چگونگی موزه‌گردی دانشجویان دختر دانشگاه‌های تهران
(مورد مطالعه: موزه‌های شهر تهران) 101
/ میثم فرخی / سیده کبری پارسا سادات
- بررسی عوامل فردی مؤثر بر رشد هوش فرهنگی
کارکنان (مورد مطالعه: دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز) 119
/ هدیه حسنی / احمد ودادی
- چکیده انگلیسی 147

فرهنگ در

دانشگاه
اسلامی

فصلنامه علمی - پژوهشی

30

سال نهم / شماره اول ، بهار 1398

ISSN 2345-573X

صاحب امتیاز:

پژوهشگاه فرهنگ و معارف اسلامی

نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها

مدیر مسئول: حجت الاسلام دکتر حبیب محمدنژاد

سر دبیر: دکتر سیدرضا سیدجوادین

هیئت تحریریه: (به ترتیب الفبا)

محسن ایمانی نائینی ، استادیار گروه علوم تربیتی دانشگاه تربیت مدرس

هادی بهرامی احسان ، دانشیار گروه روان‌شناسی دانشگاه تهران

محمدحسین بناهی، استاد گروه مطالعات زنان دانشگاه علامه طباطبائی

حبیب الله دعائی، استاد گروه مدیریت دانشگاه فردوسی مشهد

مجتبی رحمان دوست، دانشیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه تهران

رحمان سعیدی، دانشیار گروه ارتباطات اجتماعی دانشگاه علامه طباطبائی

سیدرضا سیدجوادین، استاد گروه مدیریت دانشگاه تهران و هیأت علمی

معین پژوهشگاه فرهنگ و معارف اسلامی

علی شیخ الاسلامی، استاد گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تهران

حبیب الله طاهری، دانشیار گروه الهیات دانشگاه تهران

محمود عیسوی، استادیار گروه اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی

محمدرضا مجیدی، دانشیار گروه مطالعات منطقه ای دانشگاه تهران

حبیب محمدنژاد، استادیار گروه معارف دانشگاه علوم پزشکی ایران و

هیأت علمی معین پژوهشگاه فرهنگ و معارف اسلامی

ویراستار فارسی: کوروش گوهریان

ویراستار انگلیسی: بهرام انجم روز

حروفچینی و صفحه آرایی: مرتضی گنجی استانبول

نشانی: تهران، خیابان انقلاب اسلامی، بین خیابان قدس و

وصال، کوچه اسکو، پلاک 15، کدپستی: 1417833411

تلفن: 021-84222489

«فصلنامه در سایت ISC و magiran نمایه می‌شود»

Website: <http://ciu.nahad.ir/>

E-mail: dislamic5@gmail.com

قیمت: 25000 ریال

فصلنامه «فرهنگ در دانشگاه اسلامی»

طبق نامه 3/234384 مورخ 1390/11/16 «کمیسیون بررسی نشریات علمی کشور»، به دریافت

درجه «علمی - پژوهشی» نایل شده است.

سخن فصل

همیشه این پرسش مطرح است که آیا دانشگاهها فرهنگ‌سازند یا فرهنگ‌سوزند! برخی معتقدند اگر دانشگاهها بر محتوای فرهنگ جامعه تأثیر گذار باشند و در راستای تحکیم فرهنگ حاکم جامعه تلاش کنند و آن را تقویت کرده و اصلاح و تکامل بخشند و همگام با تحول نوآورانه و روزآمد، ضمن حفظ ارزشهای مطلوب بومی و محلی، مسیر کمال را نشان دهند، چنین دانشگاهی در فرهنگ‌سازی ایفای نقش مطلوب داشته است. فرهنگ پدیده‌ای فردی نیست، بلکه از تعامل افراد با اجتماع در یک فرایند رفتاری دوسویه، آموختن دانش، یافتن نگرش، رفتار فردی، رفتار گروهی، رفتار سازمانی و رفتار اجتماعی به صورت داوطلبانه یا الزام‌پذیر حاصل می‌شود و اجزای مادی و غیر مادی را به طور منسجم از ارزشها و هنجارها، باورها، اعتقادات، آداب، رسوم، دانش، اطلاعات و خبر تا کالاهای مصرفی، ابزارها، فناوری‌ها و میراث فرهنگی، از نسلی به نسلی دیگر پوشش می‌دهد. حال در این دایره بسط از مفاهیم فرهنگی و اجزای درگیر اجتماعی در تحقق غنا بخشیدن به آن، پرسشهای بسیاری مطرح می‌شود؛ از جمله اینکه:

- اینکه افراد امروز انسانی سازمانی‌اند یا در سازمانها به دنیا می‌آیند و زیست می‌کنند و می‌میرند، تا چه حد متأثر از فرهنگ می‌شوند و تا چه حد بر فرهنگ اثر می‌گذارند؟ و سازمانهایی که محوریت فرهنگی دارند، مانند دانشگاه، تا چه حد در این تعامل اثر می‌پذیرند و اثر می‌گذارند؟
  - با توجه به کار سخت مدیریت نظامهای اجتماعی به ویژه در عرصه فرهنگی جوامع انسانی، همچنین تمایل اداره‌کنندگان جوامع به کنترل فرهنگ اجتماعی از یک سو و ماهیت سخت کنترل‌پذیری فرهنگی از سوی دیگر، به دلیل تهاجم رسانه‌ای و طبع قیدناپذیر انسانی و اجتماعی، چگونه می‌توان فرهنگ را پدیده‌ای قابل مدیریت نمود و در آن نفوذ کرد و عناصر محتوایی آن را ترسیم کرد و بهبود داد؟
  - با توجه به تعدد سازمانها و نهادهای فرهنگ‌ساز در کنار دانشگاه، مانند صدا و سیما، نهادهای نظامی، اقتصادی و سیاسی و مبلغان و مروّجین، از چه تعاملهایی باید بهره جست؟
  - فرهنگ‌سازی و فرهنگ‌سوزی دانشگاه را با چه شاخصهایی باید سنجید؟ معیارهایی مانند منافع ملی، خردگرایی، مردم‌سالاری و الگوپذیری، در قلمرو کدام مفهوم فرهنگ‌سازی یا فرهنگ‌سوزی است؟
- کنکاش، تحلیل و یافتن پاسخ بحثهای مذکور، رسالت این نشریه را بسیار سنگین می‌کند و همت اندیشمندان و محققان می‌تواند در تحقق این رسالت یاری‌رسان باشد.

سیدرضا سیدجوادین

سر دبیر